

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Криворізький державний педагогічний університет
Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Інститут техніки безпеки й наук про працю Університету в Зелене-Гурі (Польща)
Академія Полонійная в Ченстохові (Польща)

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції

«ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА І АНДРАГОГІКА: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ,
ДОСЯГНЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ»
(20-21 листопада 2017 року)

PROCEEDINGS
of the international scientific and practical conference
«PROFESSIONAL PEDAGOGY AND ANDRAGOGY: TOPICAL ISSUES,
ACHIEVEMENTS AND INNOVATIONS»
(20-21 November 2017)

Кривий Ріг – 2017
Kryvyi Rih – 2017

діяльності керівників різних рівнів, що зумовлює недостатнє інформаційне обґрунтування управлінських рішень.

Склалася ситуація, за якої керівник у своїх рішеннях частіше спирається на випадкову інформацію, що негативно позначається на його загальному рівні управління, призводить до односторонності та невідповідності прийнятих рішень стосовно реальної освітньої ситуації. Становище ускладнюється тим, що керівники шкільного рангу для прийняття управлінського рішення іноді змушені аналізувати кілька сотень параметрів педагогічного процесу, що потребує певної систематизації та чіткого визначення змісту управлінської інформації.

С. З. Катиба, В. І. Лукаш

(Криворізький державний педагогічний університет, Україна)

РОЗВИТОК ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

Одним з найбільш ефективних засобів, що сприяють підвищенню рівня професійної майстерності майбутніх учителів трудового навчання і технологій, є технічна творчість. Вона спрямована на розвиток самої особистості. Тому налаштованість студентів є основою їх професійної підготовки. При такому підході в них формуються: підвищений інтерес до обраної професії; потреба в постійному творчому пошуку нових резервів; у вдосконаленні техніки і технології сучасного виробництва. Основи технічної творчості, орієнтовані на виховання творчого ставлення до праці, разом із тим, формують якісно нове уявлення про трудовий процес, сприяють формуванню визначеної готовності до керівництва технічною творчістю учнів

Технічною творчістю, виходячи з праць П. Андріанова, В. Алексеєва, Г. Альтшуллера, А. Бичкова, В. Горського, М. Зіновкіної, Д. Комського, С. Нікуліної, М. Поголяєвої, В. Путіліна, В. Розумовського, І. Стоярова та ін., є специфічна форма інтелектуальної діяльності, яка спрямована на примноження розуміння про об'єктивний світ. У літературі виокремлюють показники розвитку технічної творчості студентів (див. табл. 1).

На факультеті дошкільної і технологічної освіти Криворізького державного педагогічного університету студентам технолого-педагогічних спеціальностей введено курс «Технічна творчість», що базується на знаннях з технічно спрямованих навчальних дисциплін, а саме: різання матеріалів, практикуму в навчальних майстернях з ручної та механічної обробки деревини і металу, технологічної практики, дисциплін інженерного спрямування – матеріалознавство, технології обробки конструкційних матеріалів, теоретична механіка, опір матеріалів, деталі машин, елементи декоративно-прикладного мистецтва.

Таблиця 1

Критерії та показники розвитку технічної творчості студентів

<i>Критерії</i>	<i>Показники</i>
Технічна спостережливість	<ul style="list-style-type: none"> – сприйняття об'єкту як технічного; – здатність до асоціювання; – уміння встановлювати аналогії; – здатність відшукувати принципи й закономірності, що лежать в основі роботи механізмів і машин;
Критичність	<ul style="list-style-type: none"> – уміння знаходити критичні проблеми; – здатність бачити недоліки технічних об'єктів; – здатність до аналізу гіпотез, із метою з'ясування ступеня їхньої логічності й ефективності застосування в даній ситуації;
Інноваційність	<ul style="list-style-type: none"> – генерувати нові технічні ідеї; – визначати шляхи використання вже відомих ідей у нових умовах; – бажання внести щось «своє» у діяльність чи її результат; – спрямованість на продуктивність мислення, на результат; – намагання власноруч розібратися в правильності тих чи тих тверджень, висновків, рішень;
Зацікавленість у творчому процесі	<ul style="list-style-type: none"> – прагнення до знаходження кращих варіантів розв'язання навчальних завдань; – прагнення до оригінальності; – допитливість; – почуття захопленості технічною творчістю; – прагнення до творчих досягнень

Метою вивчення дисципліни «Технічна творчість учнів» є: формування в студентів знань з техніки та технічної творчості, нових технологій, раціоналізаторських пропозицій, винаходів, відкриттів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: в чому сутність технічної творчості, особливості та цілі курсу, основи технічної діяльності та *вміти*: розв'язувати творчі задачі, обирати раціональні методи та схематично відображати рішення, конструювати технічні об'єкти.

До того ж на факультеті функціонує спеціальна лабораторія з технічної творчості, яка розміщена у одній із майстерень. У цій лабораторії розміщене обладнання та результати технічної творчості студентів попередніх випусків. Проте, студентів, які займаються технічною творчістю поза навчальними програмами не дуже багато.

Вивчення стану проблеми розвитку технічної творчості студентів технолого-педагогічних спеціальностей вирізнило низку *труднощів*, а саме: не зважаючи на підвищену увагу до цієї проблеми на рівні державних вимог, не існує цілісної розробленої системи з розвитку технічної творчості студентів у процесі їх професійної підготовки, не формується їх готовність до керівництва творчою діяльністю учнів. Як наслідок, недостатній рівень умотивованості до технічної творчості в більшості студентів і загалом рівень розвитку технічної творчості в 88,5 % студентів є переважно середнім та низьким.

Тож, для розвитку технічної творчості в студентів необхідно створити в навчальному процесі визначені матеріально-технічні й педагогічні умови.

М. М. Калько

(Криворізька загальноосвітня школа № 108, Україна)

ВИХОВАННЯ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ ЯК СТРАТЕГІЧНА МЕТА

Формування особистості та її духовності – важлива умова державотворення в Україні, оскільки основу соціального життя становить духовний світ людини – її цінності й світоглядні орієнтації [1]. Ця проблема знаходить своє відбиття у працях педагогів І. Беха, А. Богуш, М. Боришевського, О. Вишневського, В. Сластьоніна, О. Сухомлинської, Є. Шиянова та ін., психологів – Л. Виготського, Д. Леонтьєва, М. Рокича, С. Рубінштейна, Б. Теплова; філософів – М. Бердяєва, М. Боришевського, І. Зязюна, Н. Никандрова, О. Уледова, В. Ядова. Духовність – це та універсальна, інтегральна цінність, яка поєднує цінності-чесноти чи цінності життєдіяльності. Засвоєння цих цінностей дає змогу учням розвиватися творчо, взаємодіяти зі світом у всій його багатоманітності через різні види діяльності.

Провідною умовою виховання духовних цінностей учнів є гуманізація навчального процесу. У філософському розумінні термін «гуманізм» трактується як визнання цінності людини як особистості, її права на вільний розвиток і прояв своїх здібностей, на гідне життя. У психологічному плані сутність гуманізму полягає в обумовленості моральними цінностями установок на інших, здатності до переживання за них, співчуття, співучасті й співробітництва. У педагогічному плані гуманізм означає людяність, риси характеру, які найбільш повно проявляються в любові й повазі до людей і припускає високий рівень вимогливості. Ще А. Макаренко запропонував основний принцип: чим більше поважаю, тим більше вимагаю, але вимогливість повинна бути стабільною й доброзичливою [2].

Принцип гуманізації реалізується в новому демократичному напрямку педагогіки – педагогіці співробітництва (педагогіці толерантності) чи за академіком І. Зязюном, – «педагогіці добра» [3, с. 5]. У її основу покладена